

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਗੋਪਾਲ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ
ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।
1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1706
18 ਫਰਵਰੀ 1986

ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1908 ਦਾ XVI)- ਸੈਕਸ਼ਨ 21, 23, 28, 32, 35, 69 ਅਤੇ 74— ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਚੈਰੀਟੇਬਲ / ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ-ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ- ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ—ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼,—ਕੀ ਉਪ 'ਤੇ ਬੰਧਨ ਹੈ। ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਉਪ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਰੈਜ਼ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਉਸਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ।

•Krishan Gopal Kataria and another v. State of Punjab and others
(S. S. Kang, J.)

ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਧਾਰਮਿਕ/ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ।

2 ਦਾ (ਅਨੁਲੱਗ P-4) ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਦਾ ਮਿਤੀ 14 ਮਾਰਚ, 1983
(ਅਨੁਲੱਗ P-2) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;

(ii) 1983 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ I ਨੂੰ ਰਿਟਕੋਫ ਨੰਬਰ 33 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ;

(iii) ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਈ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ, ਨੂੰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;

(iv) ਅਨੁਬੰਧਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਫਾਈਲਿੰਗ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨਾਲ ਵੀਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ : ਅਤੇ

(v) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 3 ਲਈ ਐਚ.ਐਲ ਸਿੱਬਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, (ਐਸ.ਪੀ. ਗੁਪਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ) ।

ਜੀ ਐਸ ਚਾਵਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਏਜੀ (ਪੰਜਾਬ) ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਜੇ.

(1) ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ 21/22 ਅਕਤੂਬਰ, 1982 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-3) ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਅਤੇ ਡੇਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ; ਆਰਡਰ, ਮਿਤੀ 14 ਮਾਰਚ, 1983 (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-2), ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ,

ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ 1 ਜੂਨ, 1984 ਦਾ ਹੁਕਮ (ਅਨੈਕਸਚਰ) ਪੀ-4), ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। 1

(2) ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਬੁਰਸ਼ ਬੈਕਡ੍ਰੌਪ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ: -

ਰਾਹੀਂ, ਪਿੰਡ ਬਡੰਗਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸ਼ਿਵਾਲਾ ਮੰਦਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 4 ਵਿੱਖੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਾਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਖਸਰਾ ਦਾ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਨੰਬਰ 456-ਮਿੰਟ ਮਾਪ 12 ਬਿਸਵਾਸ। ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੇਦਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਬ-ਲੈੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 2 ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰ. 1 ਨੂੰ 96 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਉਪ-ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ, - ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਰਾਹੀਂ, ਮਿਤੀ 14 ਮਾਰਚ, 1983। ਇਹ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3, ਜਿਸ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ: -

“ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅੱਜ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਹ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਡੇਰੇ ਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਬ-ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਡੇਰਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਰਡਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।” \

(3) ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 3 | ct (ਛੋਟੇ ਵਜੋਂ 'ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 71 ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਕੋਲ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

(4) ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 21/22 ਅਕਤੂਬਰ, 1982 ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਧਾਰਮਿਕ/ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡ ਜਾਂ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚੇ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। 5

(5) ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ' ਤੇ

ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਮਿਤੀ 1 ਜੂਨ, 1984 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪੁਜਾਰੀਆਂ/ਮੁਹੰਮਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੇਰੇ, ਠਾਕਰ ਦੁਆਰੇ ਅਤੇ ਸਮਾਧਾਂ ਆਦਿ, ਫਰਮਾਨ-ਏ-ਸ਼ਾਨੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਆਫ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਪ- ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ nqt" ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਰੀ-ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਡੇਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਹ ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਸਨ। ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(6) ਫਿਰ ਵੀ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਤੇ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ: -

- (i) ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ/ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡੇਰਿਆਂ ਅਤੇ ਮੰਦਰਾਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇ, ਅਤੇ
- (ii) ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ (ਅਨੁਲੱਗ P-3)।

(7) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ/ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਨਿਵਾਸੀ ਪੈਂਡੈਂਟ ਨੰਬਰ 2, ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਨ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਆਰਐਲ ਅਤੇ

ਆਰ-2 ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ। 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1921 ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ ਆਰਐਲ ਨੂੰ ਫਰਮਾਨ-ਏ-ਸ਼ਾਹੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮਹੰਤਾਂ ਨੂੰ ਡੇਰਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਵਰਜਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਆਰ-2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ। ਦੀ ਵਿਕਰੀ/ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇਣਾ

ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਡੇਰਿਆਂ, ਠਾਕਰ ਦੁਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਧਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(8) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮਹੰਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਸ਼ਿਵਾਲਾ ਮੰਦਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 4 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 1982 ਵਿੱਚ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਡੇਰਿਆਂ ਆਦਿ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ। ਐਕਟ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਚਿਤ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ-ਡੀਡ ਜਾਂ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਰਜਿਸਟਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਐਕਟ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਕੋਡ ਸੀ। ਇਹ ਖਾਸ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਆਮ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ, ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਵੀ ਇਹੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(9) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ੍ਰੀ ਐਚ ਐਲ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਣਐਲਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂ ਘੇਰਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 74 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ-ਜੇਕਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ, ਜੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਫਾਰਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ? ਨੇ-ਸ਼ਾਹੀ, ਮਿਤੀ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1943, ਇਹ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿ ਡੇਰਿਆਂ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਮੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਮਸਜਿਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ

ਦੁਕਾਨ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਡਿਉਡੀ ਮੁੱਲਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 13 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ, ਇਸਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਮਿਕ / ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮੇਂ ਦਾ। ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ (ਪ੍ਰਿੰਸਿਪਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਲੇਵੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜੇ ਵੀ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ, ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ/ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ/ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਰਜਿਸਟਰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫਰਮਾਨ-ਏ-ਸ਼ਾਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਹੈ।

(10) ਇਹ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਸੀਮਾਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਜਾਂ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ; ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੇਕਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਧਾਰਾ

28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੇਕਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਣ ਲਈ .ਉਸ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਜਿਸ ਦੇ ਉਪ-ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਸਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੇਕਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਇਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਉਸੇ ਜਾਂ bv ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜਾਂ ਅਸਾਈਨ ਦੇ ਅਧੀਨ; ਸੈਕਸ਼ਨ 35 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੇਕਰ ਉਪ-ਰੀਪੀ ਸਟ੍ਰਾਰ ਵਿਅਕਤੀ/ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ - ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਬਾਲਗ ਜਾਂ ਪਾਗਲ ਜਾਂ ਮੂਰਖ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਮਰ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼। ਸੈਕਸ਼ਨ 69 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜਨਰਲ ਸੁਪਰਿਨਟੈਂਡੈਂਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵੱਧ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਿਰਫ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1943 ਦੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਰਡਰ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ। ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਸੀ. ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 13 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਦਲੀਲ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਇਹ ਮੰਨ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ-ਏ-ਸ਼ਾਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 13 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਜਾਂ ਕਾਰਜਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਨਾਲ, ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਡਿਉਡੀ ਮੁੱਲਾ ਦਾ ਦਫਤਰ ਖ਼ਤਮ

ਹੋ ਗਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਡਿਉਡੀ ਮੁੱਲਾ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਸਾਹਿਬ ਡਿਉਡੀ ਮੁੱਲਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਿਤੀ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1943 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਂ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੀਜ਼-ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਲਿਟ ਨੇ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ/ਏਗਰਿਤਾਫੋਲ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀ ਡਿਉਟੀ ਲਗਾਈ ਸੀ। ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ।

(11) ਐਕਟਡੇਅਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 741 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ: ਸਿਰਫ ਅੰਦਰ ਖਿੱਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕੇਵਲ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਧਾਰਾ 74 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਈ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(12) ਮੁਨਸ਼ੀ ਬਨਾਮ ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਦਾ ਭਰੋਸਾ, (1), ਗਲਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਘਟੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਜਾਂ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖੜਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਅਲੀਨੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਸਾਧਨ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ. ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕੇ ਜੋ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਭਾਵ, ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਡੀਡ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੋਵੇ। ਨਾਲਾ ਗੋਰੇਦਰ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਵਾਮੀ ਨਾਇਕਰ (2) ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 74 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 145(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 74 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(13) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਏਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ/ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਕਰਨਾ। ਨਾ ਹੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਨੁਬੰਧ P-3। ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕਾਰਨ ਹੀ

ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਵੀ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਨੁਸੂਚੀ P-2, P- ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। 4, ਅਤੇ ਪੀ-3,

(1) ਏਆਈਆਰ 1944 ਲਾਹੌਰ 349

(2) ਏਆਈਆਰ 1945 ਮਦਰਾਸ 465

ਕ੍ਰਮਵਾਰ. ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 3 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅੜਚਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੀਜ਼-ਡੀਡ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਾਉਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸਰਕਾਰ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 4026

10 ਮਾਰਚ 1986

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 — ਆਰਟੀਕਲ 14 — ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ) ਨਿਯਮ, 1975— ਨਿਯਮ '3(i)(t >)-ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਨਿਯਮ, ਭਾਗ I, ਭਾਗ I—ਨਿਯਮ 8.116 (Hi) ਹੇਠਾਂ ਨੋਟ ਕਰੋ - ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ - ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਕਦ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ - ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ - ਕਿਹਾ ਹਦਾਇਤਾਂ - ਕੀ ਵਿਤਕਰਾਪੂਰਨ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ (ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ) ਨਿਯਮ 1975 ਅਧੀਨ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 3(i)(a) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਭਰੋਸਾ/ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਏ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾ-ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਨਿਯਮ ਖੰਡ I, ਭਾਗ I ਦੇ ਨਿਯਮ 8.116(iii) ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਨੋਟ 2 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ/ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ/ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। . ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨਰੀ/ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ ਲਾਭ ਦੇਣ ਪਿੱਛੇ ਉਦੇਸ਼